

INFORMACJA O OBROCIЕ GAZEM ZIEMNYM I JEGO PRZESYLE za styczeń- grudzień 2013 r.

Wstęp

Niniejsza informacja przedstawia ogólną sytuację na hurtowym rynku gazu ziemnego w miesiącach styczeń- grudzień 2013 r. Cykliczny monitoring tego rynku został wdrożony przez Prezesa URE w związku ze stopniową liberalizacją tego rynku i deregulacją taryf. Odejście od regulacji cen wymaga udostępniania informacji o sytuacji cenowej na tym rynku. Istnienie płynnego hurtowego rynku gazu jest jednym z warunków deregulacji cen w obrocie detalicznym.

W założeniu dla przyspieszenia rozwoju hurtowego rynku gazu istotne znaczenie miało wprowadzenie z dniem 11 września 2013 r. obowiązku sprzedaży gazu na giełdzie towarowej. Obecnie obowiązek ten wynosi 30% gazu wprowadzonego do sieci przesyłowej przez przedsiębiorstwo zajmujące się obrotem gazem ziemnym. Wolumen gazu objętego ww. obowiązkiem ulegnie w kolejnych latach zwiększeniu od 1 stycznia 2014 r. do 40 % , a od 1 stycznia 2015 r. do 55 %. W grudniu 2013 r. zwiększył się wolumen obrotu gazu na giełdzie towarowej, ale pomimo tego wielkość ta nie jest współmierna do obowiązku publicznej sprzedaży.

1. Sytuacja ogólna na rynku gazu ziemnego

Na koniec grudnia 2013 r. 126 podmiotów posiadało koncesję na obrót paliwami gazowymi. Natomiast 36 przedsiębiorstw energetycznych aktywnie uczestniczyło w obrocie gazem ziemnym. W grudniu 2013 r. wolumen transakcji zrealizowanych w punkcie wirtualnym OTC wyniósł 31,7 GWh, natomiast na giełdzie towarowej – 228,5 GWh. Średnie ciepło spalania gazu wysokometanowego w systemie przesyłowym wyniosło 11,13 kWh/m³. Znacząca część obrotu hurtowego odbywa się nadal w fizycznych punktach sieci i dotyczy dostaw do spółek, które posiadają własne sieci dystrybucyjne.

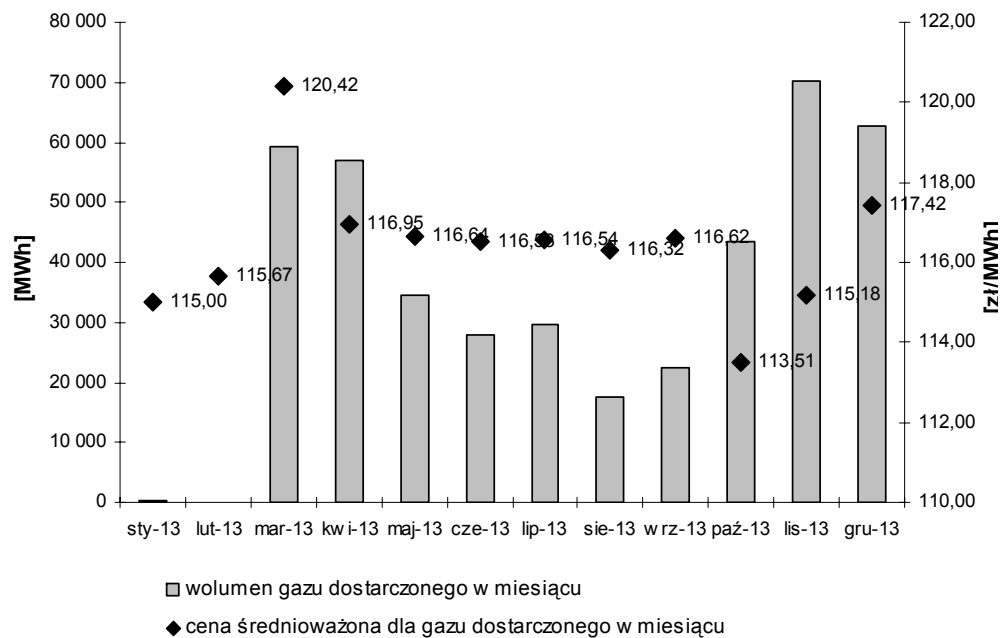
2. Giełda gazu ziemnego

W miesiącach styczeń- grudzień 2013 r. w wyniku realizacji kontraktów zawartych na Towarowej Giełdzie Energii SA dostarczono 1 113 042 MWh gazu ziemnego po średniej cenie 116,73 zł/MWh. W tym okresie kontrakty zawarte zostały na wolumen 424 700 MWh na rynku spot i 1 959 790 MWh na rynku terminowym. Średnia cena gazu dostarczonego w wyniku realizacji kontraktów zawartych na rynku spot w grudniu wyniosła 117,42 zł/MWh, natomiast na rynku terminowym – 118,39 zł/MWh. Na rynku spot w grudniu średni wolumen ofert zakupu gazu nie przekraczał średniego wolumenu ofert sprzedaży. Natomiast na rynku terminowym średni wolumen ofert zakupu gazu przekraczał średni wolumen ofert sprzedaży. Wyniki notowań poszczególnych kontraktów są na bieżąco podawane na stronie www.wyniki.tge.pl/pl.

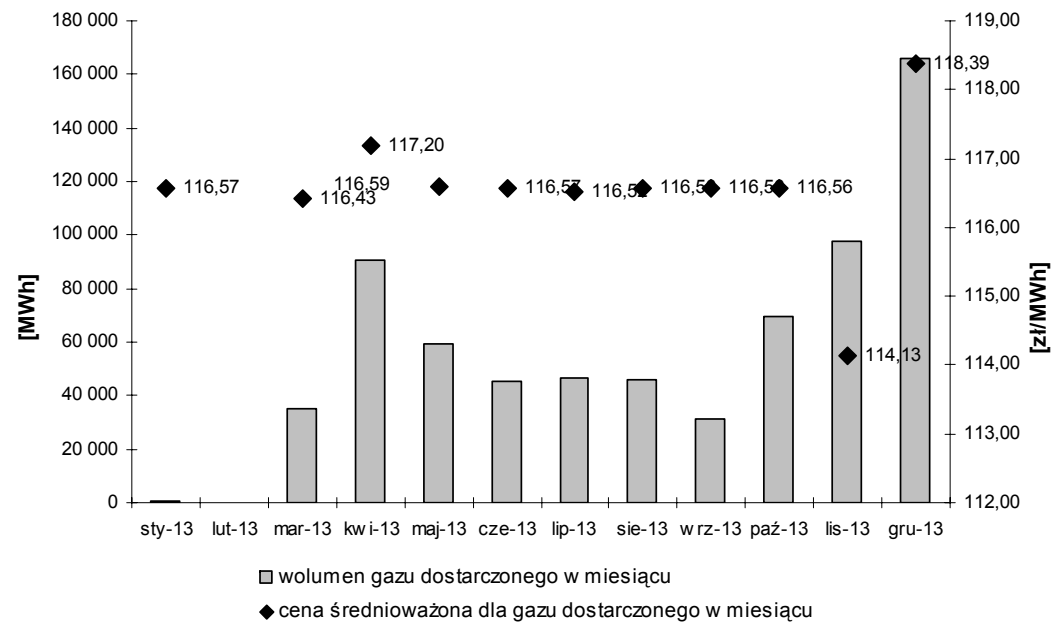
24 października 2013 r. TGE wprowadziła możliwość udziału w aukcjach zakupowych i sprzedażowych br. jako dodatkowe narzędzie wspierające realizację obligo giełdowego.

Poniższe wykresy pokazują wolumen oraz cenę dostarczonego gazu w wyniku realizacji kontraktów zawartych na rynku dnia następnego gazu oraz na rynku terminowym towarowym dla instrumentów gazowych.

RDNG

RTTG

Źródło: Towarowa Giełda Energii S.A.

3. Bilans gazu w sieci przesyłowej (z uwzględnieniem przepływów gazu w gazociągu Jamalskim)

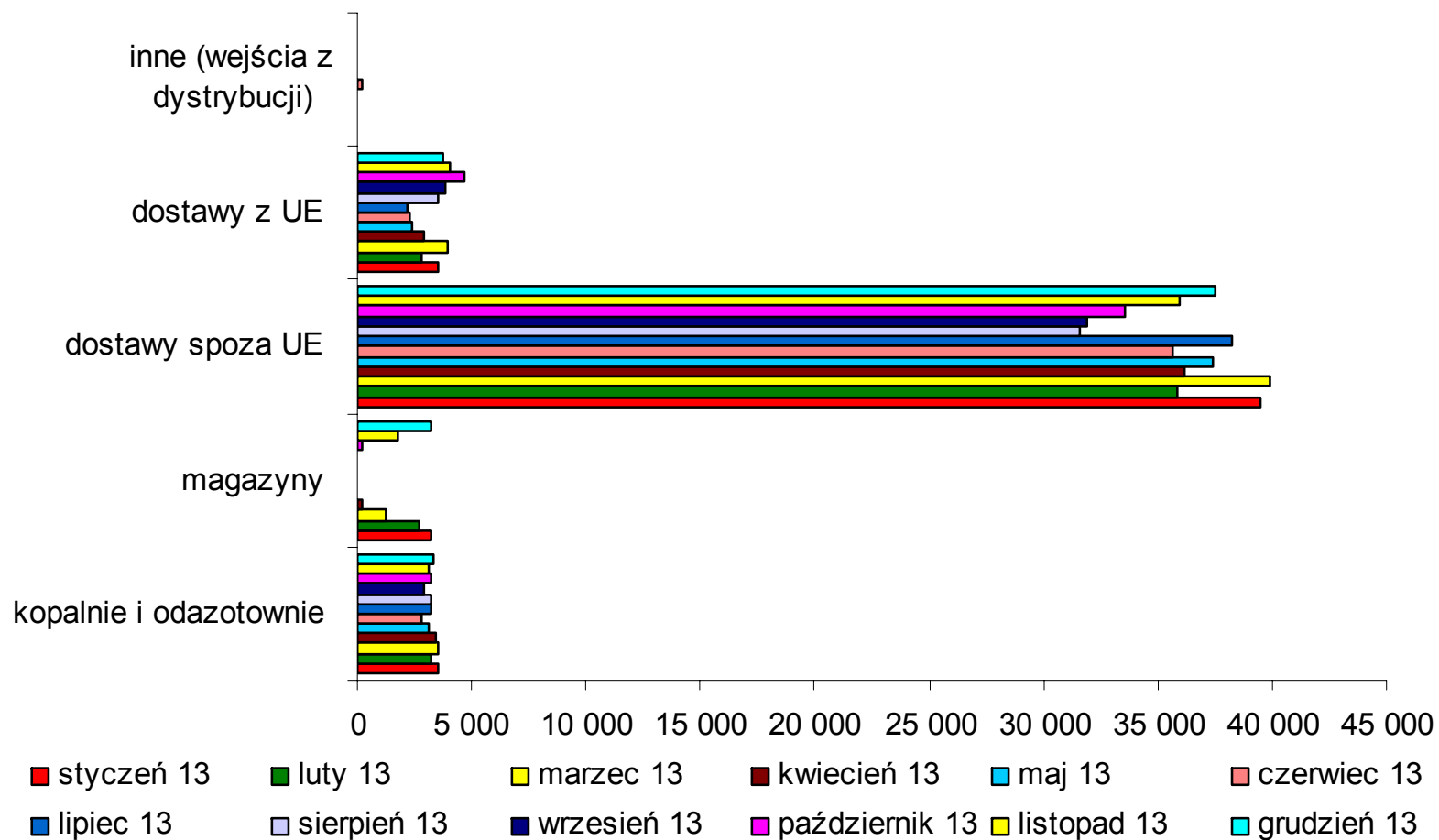
Poniższe zestawienie pokazuje bilans przepływów handlowych gazu w sieci przesyłowej (z uwzględnieniem SGT) w grudniu 2013 r.

Miesiąc	grudzień 13	
Rodzaj Gazu	Gaz Wysokometanowy	Gaz zaazotowany
Średnie ciepło spalania [kWh/m ³]	11,129	8,841
Wejście do systemu razem [MWh]	46 833 309	862 681
z tego: kopalnie i odazotownie [MWh]	2 430 224	862 681
magazyny [MWh]	3 204 059	
dostawy spoza UE [MWh]	37 487 146	
dostawy z UE [MWh]	3 703 650	
inne (wejścia z dystrybucji) [MWh]	8 230	
Wyjście z systemu razem [MWh]	46 833 309	862 681
z tego: mieszalnie i odazotownie [MWh]	1	353 315
magazyny [MWh]	190 367	
do sieci dystrybucyjnej [MWh]	11 532 418	408 037
do odbiorców końcowych na sieci przesyłowej [MWh]	4 622 348	96 720
dostawy do UE [MWh]	29 544 256	
dostawy poza UE [MWh]	337 690	
potrzeby własne operatora i inne [MWh]	606 228	4 608

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A i SGT EuRoPol GAZ S.A.

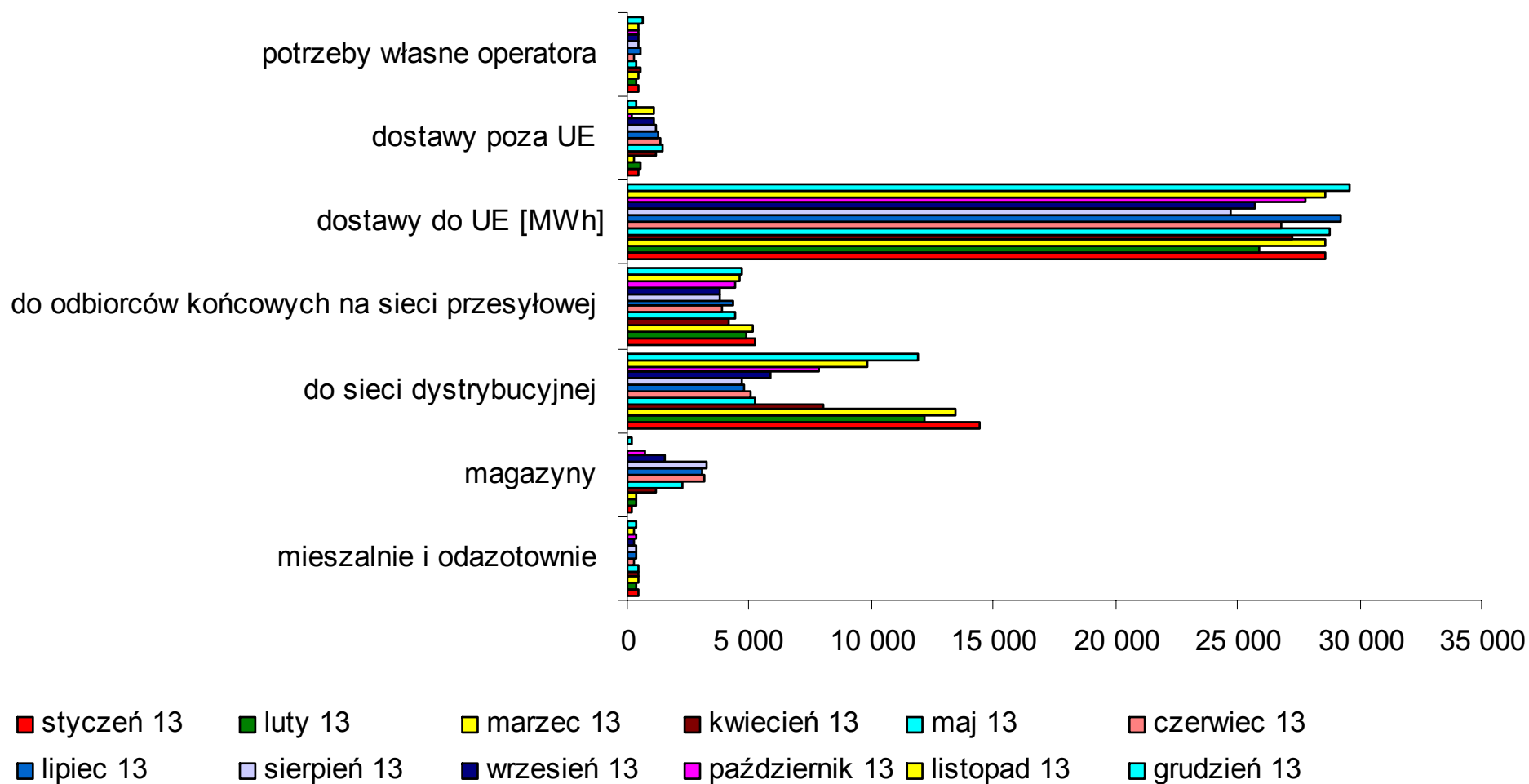
Poniższe wykresy pokazują bilans przepływów handlowych gazu wysokometanowego i zaazotowanego w sieci przesyłowej (z uwzględnieniem SGT) w miesiącach styczeń-grudzień 2013 r.

Punkty wejścia do systemu

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A i SGT EuRoPol GAZ S.A.

Punkty wyjścia z systemu

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A i SGT EuRoPol GAZ S.A.

4. Miesięczne zdolności przesyłowe na połączeniach transgranicznych (dane za grudzień 2013 r.).

Punkty wejścia/wyjścia	Techniczne zdolności przesyłowe [kWh/h]	Zdolności przesyłowe zakontraktowane na zasadach ciągłych [kWh/h]	Zdolności przesyłowe oferowane na zasadach przerywanych [kWh/h]	Zdolności zakontraktowane na zasadach przerywanych (suma wszystkich kontraktów) [kWh/h]	Przesył zrealizowany [MWh]	Średnie ciepło spalania [kWh/m ³]
Lasów [DE-PL]	2 007 000	1 988 224	2 007 000	881	1 343 519	11,162
Lasów rewers [PL-DE]	0	0	2 007 000	0	0	11,162
Gubin	22 420	22 420	22 420	0	6 596	11,157
Cieszyn (CZ-PL)	1 201 610	1 167 920	1 201 610	73 646	829 487	11,266
Cieszyn rewers (PL-CZ)	0	0	1 167 920	0	0	11,266
Branice Czechy	1 803	1803	1 803	0	285	11,014
Hermanowice k. Ukraina	0	0	1 887 100	697 967	336 678	11,191
Drozdowicze	5 650 000	5 650 000	5 650 000	0	3 109 369	11,191
Tietierowka	304 290	304 290	304 290	0	115 589	11,149
Wysokoje	7 043 750	4 187 763	7 043 750	0	2 661 295	11,149
Kamminke	167 100	0	167 100	0	0	11,055
Włocławek	3 902 500	2 215 594	3 902 500	2 864 491	1 737 998	11,137
Lwówek	3 010 500	1 537 886	3 010 500	2 075 171	1 302 805	11,138

* - Zdolności przesyłowe wyrażone są w jednostce [kWh/h], która wykorzystywana jest w realizacji kontraktów z ZUP

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A

5. Zdolności przesyłowe na połączeniach transgranicznych - SGT - przesył realizowany przez OGP Gaz-System SA (bez uwzględnienia kontraktów historycznych) - dane za grudzień 2013 r.

Punkty wejścia/wyjścia	Techniczne zdolności przesyłowe [m3/d]	Zdolności przesyłowe zakontraktowane na zasadach ciągłych [m3/d]	Zdolności przesyłowe oferowane na zasadach przerywanych [m3/d]	Zdolności zakontraktowane na zasadach przerywanych (suma wszystkich kontraktów) [m3/d]	Przesył zrealizowany [MWh]	Średnie ciepło spalania [kWh/m3]
Mallnow rewers [DE-PL]	0	0	15 965 000	10 940 101	1 412 184	10,370
Kondratki (zdolności udostępniane przez GazSystem) [BY-PL]	3 970 000	3 610 000	3 970 000	0	1 161 734	10,370
Mallnow [PL-DE] (zdolności udostępniane przez Gaz-System)	3 610 000	3 610 000	0	0	1 161 734	10,370

* - Zdolności przesyłowe wyrażone są w jednostce [m3/d], która wykorzystywana jest w realizacji kontraktów z ZUP

** - Podane w tabeli wartości odnoszą się do warunków kontraktowych w jednostkach GOST

(współczynnik przeliczeniowy dla przeliczania zdolności przesyłowej wyrażonej w objętości gazu z temperatury 20°C na warunki normalne przy 0°C wynosi 0,93168)

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A

6. Harmonogram udostępniania wolnych przepustowości na połączeniach transgranicznych – terminy składania wniosków

6.1. Ogólne zasady udostępniania zdolności przesyłowych zgodnie z instrukcją dla Systemu Gazociągów Przesyłowych (SGP):

1. Przydział przepustowości ciągłej długoterminowej dostępnej od 1 października roku gazowego, odbywa się do 31 lipca poprzedniego roku gazowego. Składanie wniosków na kolejny rok gazowy następuje w dniach 1-10 maja.
2. Przydział przepustowości ciągłej krótkoterminowej na okres kwartalny, miesięczny w ciągu roku gazowego odbywa się 30 dni po otrzymaniu poprawnego wniosku. Wniosek należy złożyć nie wcześniej niż 3 miesiące i nie później niż 1 miesiąc przed przewidywanym terminem korzystania z przepustowości. Usługi jednodniowe udostępniane są na podstawie nominacji składanej w dobie poprzedniej.
3. W przypadku gdy zapotrzebowanie na moce przesyłowe na połączeniach transgranicznych przekracza dostępne przepustowości, alokacja odbywa się w formie aukcji, zgodnie z procedurą opisaną w pkt 20.5 IRiESP

6.2 Zasady udostępniania zdolności zgodnie z instrukcją dla Systemu Gazociągów Tranzytowych (SGT):

1. Przydział zdolności ciągłej długoterminowej odbywa się do 20 listopada (składanie wniosków do 30 września)
2. Przydział zdolności ciągłej krótkoterminowej odbywa się do 10 grudnia (składanie wniosków do 5 grudnia).
3. Przydział zdolności przerywanej długoterminowej w tym zwrotnej odbywa się do 31 października (składanie wniosków do 30 września).
4. Przydział zdolności przerywanej krótkoterminowej w tym zwrotnej odbywa się do 10 grudnia (składanie wniosków do 25 listopada).
5. Przydział zdolności krótkoterminowej ciągłej, przerywanej w tym zwrotnej oraz na okres jednej doby gazowej w ciągu roku 15 dni od daty złożenia kompletnego wniosku. Wnioskodawca może w każdym czasie, w ciągu roku gazowego, w którym ma być świadczona usługa przesyłania złożyć wniosek o świadczenie usługi przesyłania z tym, że wnioski te powinny być złożone nie wcześniej niż 2 miesiące i nie później niż 1 miesiąc przed planowanym dniem rozpoczęcia świadczenia usługi.

Wnioski należy składać do OGP Gaz-System SA, który jest operatorem dla SGT.

W 2013 r. została zakończona rozbudowa stacji Mallnow, która umożliwi już od II kwartału 2014 roku zmianę mocy przesyłowej z przerywanej na ciągłą na punktach Mallnow, Lwówek i Włocławek. Alokacja dostępnej przepustowości ciągłej dla rewersu fizycznego na SGT na kolejne kwartały 2014 r. planowana jest do przeprowadzenia w lutym 2014 r., natomiast na kolejne lata gazowe w marcu lub czerwcu 2014 r. Informacja o warunkach uczestnictwa w aukcji jest obecnie w procesie konsultacji i jest dostępna na stronie OGP Gaz-System SA.

<http://www.gaz-system.pl/centrum-prasowe/aktualnosci/informacja/arttykul/201793/>

6.3 Niezarezerwowane zdolności przesyłowe

Poniżej przedstawiono informacje o dostępnych zdolnościach przesyłowych, które nie zostały zarezerwowane wg stanu na koniec grudnia 2013 r. Poniżej wskazane zdolności mogą być wykorzystywane przez wszystkich uczestników rynku gazu, którzy mają podpisane umowy z Gaz-System SA. Zasady zamawiania tych mocy zostały opisane powyżej. Część z tych mocy jest udostępniana wyłącznie na zasadach przerywanych, szczególnie w przypadku punktów rewersowych. W takim przypadku każdy uczestnik rynku może zarezerwować maksymalną dostępną przepustowość punktu, a w sytuacji gdy nominacje wszystkich uczestników na daną dobę gazową przekraczają zdolności przesyłowe danego punktu, nominacje te są proporcjonalnie redukowane.

Tabela 6.3.1: Niezarezerwowana zdolność przesyłowa systemu należącego do OSP na najbliższe 18 m-cy [kWh/h]

Nazwa punktu	2013	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014
	grudzień	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień
Lasów rewers**	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000
Lasów	18 776	165	165	165	37 065	37 065	37 065	37 165	37 165
Gubin	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cieszyn rewers**	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	177 434	177 434	177 434	177 434
Cieszyn*	33 300	33 690	0	0	0	0	0	0	0
Branice Czechy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hermanowice k. Ukraina**	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100
Drozdowicze	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tietierowka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wysokoje	2 855 987	2 855 987	2 855 987	2 855 987	2 855 987	2 855 987	2 855 987	2 855 987	2 855 987
Włocławek	1 686 906	1 686 906	1 686 906	1 686 906	1 686 906	1 686 906	1 686 906	1 686 906	1 686 906
Lwówek	1 472 614	1 472 614	1 472 614	1 472 614	1 472 614	1 472 614	1 472 614	1 472 614	1 472 614
Kamminke	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100

Nazwa punktu	2014	2014	2014	2014	2015	2015	2015	2015	2015
	wrzesień	październik	listopad	grudzień	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj
Lasów rewers	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000
Lasów	37 165	57 979	57 979	57 979	2 006 052	2 006 052	2 006 052	2 006 052	2 006 052
Gubin	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cieszyn rewers	177 434	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	177 434
Cieszyn*	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Branice Czechy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hermanowice k. Ukraina**	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100
Drozdowicze	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tietierowka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wysokoje	2 855 987	2 855 987	2 855 987	2 855 987	2 855 987	2 855 987	2 855 987	2 855 987	2 855 987
Włocławek	1 686 906	1 686 906	1 686 906	1 686 906	1 686 906	1 686 906	1 686 906	1 686 906	1 686 906
Lwówek	1 472 614	1 472 614	1 472 614	1 472 614	1 472 614	1 472 614	1 472 614	1 472 614	1 472 614
Kamminke	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100

* - długoterminowa zdolność na punkcie Cieszyn jest zakontraktowana do 2026 r. w ramach procedury Open Season, w punkcie tym udostępniana jest zdolność krótkoterminowa w ramach kontraktów day-ahead

** - dostępna zdolność przesyłowa przerywana

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A

Tabela 6.3.2: Niezarezerwowana zdolność przesyłowa systemu należącego do OSP na 10 lat [kWh/h]

Nazwa punktu	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lasów rewers**	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000
Lasów	18 776	57 979	2 006 052	2 006 052	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000
Gubin	0	0	0	0	22 300	22 300	22 300	22 300	22 300	22 300
Cieszyn rewers**	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920
Cieszyn*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Branice Czechy	0	0	0	0	1 802	1 802	1 802	1 802	1 802	1 802
Hermanowice k. Ukraina**	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100
Drozdowicze	0	0	0	0	5 645 000	5 645 000	5 645 000	5 645 000	5 645 000	5 645 000
Tietierowka	0	0	0	0	301 050	301 050	301 050	301 050	301 050	301 050
Wysokoje	2 855 987	2 855 987	2 855 987	2 855 987	7 043 750	7 043 750	7 043 750	7 043 750	7 043 750	7 043 750
Włocławek	1 686 906	1 686 906	1 686 906	1 686 906	3 902 500	3 902 500	3 902 500	3 902 500	3 902 500	3 902 500
Lwówek	1 472 614	1 472 614	1 472 614	1 472 614	3 010 500	3 010 500	3 010 500	3 010 500	3 010 500	3 010 500
Kamminke	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100	167 100

* - długoterminowa zdolność na punkcie Cieszyn jest zakontraktowana do 2026 r. w ramach procedury Open Season, w punkcie tym udostępniana jest zdolność krótkoterminowa w ramach kontraktów day-ahead

** - dostępna zdolność przesyłowa przerywana

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A

Tabela 6.3.3: Niezarezerwowana zdolność przesyłowa systemu SGT na 18 m-cy [m³/d]

Nazwa punktu	2013	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014
	grudzień	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień
Kondratki	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000
Mallnow	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Włocławek	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000
Lwówek	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000
Mallnow rewers *	5 024 899	2 157 334	2 157 334	2 157 334	3 550 006	3 550 006	3 550 006	3 550 006	3 550 006

Nazwa punktu	2014	2014	2014	2014	2015	2015	2015	2015	2015
	wrzesień	październik	listopad	grudzień	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj
Kondratki	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000
Mallnow	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Włocławek	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000
Lwówek	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000
Mallnow rewers *	3 550 006	3 550 006	3 550 006	3 550 006	3 550 006	3 550 006	3 550 006	3 550 006	3 550 006

* - dostępna zdolność przesyłowa przerywana

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A

Tabela 6.3.4: Niezarezerwowana zdolność przesyłowa SGT na 10 lat [m³/d]

Nazwa Punktu	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kondratki	360 000	360 000	360 000	3 970 000	3 970 000	3 970 000	3 970 000	3 970 000	86 590 000	86 590 000
Mallnow	0	0	0	3 610 000	3 610 000	3 610 000	3 610 000	3 610 000	86 590 000	86 590 000
Włocławek	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000
Lwówek	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000
Mallnow rewers *	5 024 899	3 550 006	3 550 006	10 523 352	10 909 848	15 965 000	15 965 000	15 965 000	15 965 000	15 965 000

* - dostępna zdolność przesyłowa przerywana

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A